

AMELİYATHANE ENFEKSİYON KONTROL TALİMATI

Doküman Kodu	Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
CTF.SEN.TL.03	21.06.2010	02	14.07.2021	1 / 4

1. AMAÇ

Ameliyathanede mikroorganizmaların yayılımını engellenmek, enfeksiyonlar açısından hasta ve personelin güvenliğini azami ölçüde sağlanmak için standart bir yöntem geliştirmektir.

2. KAPSAM

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi'nin tüm ameliyathaneleri.

3. SORUMLULAR

Başhekim, Enfeksiyon Kontrol Komitesi, Ameliyathane Hekimleri, Hemşireleri.

4. KISALTMALAR

HEKK: Hastane Enfeksiyon Kontrol Komitesi

HEPA (High Efficiency Particulate Arresting): Yüksek Etkinlikte Partikül Yakalayıcı

5. UYGULAMA

5.1. GENEL KURALLAR

- Ameliyathaneler giriş-çıkışı kontrol altında olan rutin hasta trafiğinden etkilenmeyen ayrı alanlar olarak planlanmalıdır.
- Ameliyathanede insan faktörü öncelikli konudur. Personel hataları ciddi sorun oluşturabilir. Bu sebeple personelin deneyimli olması ve eğitimlerin sürekli devam etmesi gerekir.
- Ameliyathanenin işleyişi ile ilgili yazılı kurallar oluşturulmalı ve bu kurallar uygun yerlere kısa bilgiler halinde asılmalıdır.
- Enfeksiyon açısından her vakanın potansiyel risk oluşturduğu kabul edilmeli ve acil durumlar dışında enfekte/kolonize vakalar hayati önem taşııyorsa sona bırakılmalıdır.

5.2. YAPISAL İLKELER

- Ameliyathane diğer bölümlerden ayrılmış, mümkünse anti-bakteriyel etkili boya ile boyanmış, tüm yüzeyleri kolay temizlenebilen bir malzeme ile kaplı ve özel havalandırma sistemine sahip olmalıdır.
- Enfeksiyon kontrolü ve fonksiyonel işleyiş açısından temiz alanlar (ameliyathane odaları, steril malzeme ve cerrahi yıkanma odaları) ve kontamine alanlar (hasta girişi, giyinme, ofis ve ameliyat sonrası bakım alanları) birbirinden koridorlarla ayrılmış olmalıdır. Temiz alana cerrahi giysi, bone ve maske ile geçilmelidir.
- Ameliyathanenin iç donanımı minimal seviyede tutulmalı ve kolay temizlenebilir eşyalar kullanılmalıdır.
- Temiz ve kirli malzeme akışı fiziksel yapı uygun ise ayrı ulaşım yolundan sağlanmalıdır. Eğer sağlanamıyorsa malzemelerin taşınmasında kirli ve temiz malzemelerin birbirine temas etmeyecek şekilde zamanlama ve taşınma kuralları oluşturulmalıdır.

HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

AMELİYATHANE ENFEKSİYON KONTROL TALİMATI

Doküman Kodu	Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
CTF.SEN.TL.03	21.06.2010	02	14.07.2021	2 / 4

A. HAVALANDIRMA SİSTEMİ

- Ameliyathanenin özel havalandırma sistemi olmalıdır. En az %90 etkinliğe sahip filtre sistemi ile saatte en az 15 kez hava değişimi sağlanmalı ve bu değişimlerin üçü dış hava kullanılarak yapılmalıdır.
- Dışarıdan kirli hava girişini engellemek için kademeli şekilde pozitif basınç korunmalıdır. Bu amaçla ameliyat odalarının kapıları otomatik ve giriş-çıkışı kontrollü olmalıdır.
- Ameliyathane sıcaklığı 18–24°C, nispi nem % 30–60 dolayında tutulmalıdır.
- Ortopedik implant operasyonlarının HEPA filtrelili, laminar akımlı ameliyathane odalarında yapılması uygundur.
- Havalandırma ve filtre sistemleri kuruluş aşamasında yetkili firmalarca valide edilmeli, düzenli bakım ve onarımları yaptırılmalıdır. Teknik ölçüm ve değerlendirmeler tadilat ve filtre değişimi sonrasında da tekrarlanarak kayıtlar muhafaza edilmelidir
- Rutin mikrobiyolojik inceleme yapılması gereksizdir. Ancak HEKK tarafından uygun görülen durumlarda mikrobiyolojik incelemeler yapılabilir.

B. PERSONEL ve YÖNETİM

- Ameliyathane içinde kişi ve aktivite sayısı minimum düzeyde tutulmalıdır.
- Ameliyathanede giriş-çıkışları düzenleyen bir sistem kullanılmalıdır. Bu sistem çerçevesinde giriş-çıkışlar kontrol altında tutulmalıdır.
- Ameliyathane personeli enfeksiyon kontrolü ve hasta güvenliği açısından gerekli eğitimi almış ve yeterli deneyime sahip olmalıdır.
- Ameliyathane personeline özellikle el hijyeni, aseptik teknik, kesici-delici alet yaralanmaları konularında sürekli eğitim verilmelidir. Bu konularla ilgili kısa yazılı bilgiler uygun yerlere asılmalıdır.
- Ameliyathane içinde ameliyathaneye özgü kıyafet kullanılmalı ve bu kıyafetler bölüm dışında kullanılmamalıdır.
- Galoş ve bölüme özgü terlik kullanımı, ameliyathanenin kendi işleyişine bağlı olarak belirlenecek uygulamalardır.
- Cerrahi el hijyeni ve eldiven kullanımı konusunda “El Hijyeni ve Eldiven Kullanımı Talimatı”na uyulmalıdır.
- Uzun/suni tırnak, yüzük, oje gibi kontaminasyon riski oluşturabilecek aksesuarlara izin verilmemelidir.
- Steril önlük ve maske giyildikten sonra steril eldiven giyilmelidir.
- Enfeksiyon bulaşı açısından yüksek riskli hastalarda delici-kesici yaralanmalarına karşı koruyucu özel eldivenler veya çift eldiven giyilmeli ve koruyucu gözlük kullanılmalıdır.
- Cerrahi maske ağız ve burnu tam olarak kapatmalı, bone tüm saçlı deriyi örtmelidir.
- Personelin sağlık kontrolleri ve aşıları tamamlanarak uygun şekilde kayıt altına alınmalıdır.
- Enfekte/kolonize personelin durumu ile ilgili olarak HEKK ile iletişime geçilmelidir.

HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

AMELİYATHANE ENFEKSİYON KONTROL TALİMATI

Doküman Kodu	Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
CTF.SEN.TL.03	21.06.2010	02	14.07.2021	3 / 4

C. HASTA ve MALZEME TRANSFERİ

- Hastaların ameliyathane içine transferi için uygun bir transfer sistemi kullanılmalıdır.
- Hastaların servislerde kullanılan çarşaf, nevresim, örtü ve kıyafetler ile ameliyathaneye girmesi engellenmelidir.
- Serum, ilaç ve benzeri malzemelerin fazla miktarda toz, partikül içeren dış ambalajları ameliyathane içersine sokulmamalıdır.
- Her hasta transferinden sonra ameliyathane sedyeleri 1/100'lük çamaşır suyu ile silinerek dezenfekte edilmelidir.

D. TEMİZLİK ve DEZENFEKSİYON İŞLEMLERİ

- Steril cerrahi setler kullanılmadan önce içinde yer alan sterilizasyon işlem indikatörleri kontrol edilmeli, uygun olmayan sonuçların varlığı halinde malzemeler kullanılmamalı ve tüm indikatörler kayıt altında tutulmalıdır.
- Ameliyatlarda kullanılmış aletler kurumadan uygun şekilde toplanarak yıkanmalı ve **“Sterilizasyon-Dezenfeksiyon Talimatı”**na uygun şekilde dezenfekte/steril edilmelidir.
- Ameliyathanenin günlük ve periyodik temizliği **“Hastane Temizliği Talimatı”**na göre yapılmalıdır.
- Ameliyathane girişinde yapışkan çok katlı örtülerin kullanımı önerilmez.
- Atıklar konusunda **“Atık Yönetimi Talimatı”**na uyulmalıdır.
- Hastanın operasyona hazırlanması konusunda **“Cerrahi Alan Enfeksiyonu Önleme Talimatı”**na uyulmalıdır.
- Ameliyat sırasında tüm çalışmalarda cerrahi asepsi ilkelerine uyulmalıdır.

Cerrahi asepsi ilkeleri;

- ✓ Steril bir cisim sadece steril cisme değebilir. Steril bir cisim steril olmayan bir cisme değdiğinde sterilliği bozulur.
- ✓ Steril olan bölgeye sağlık personeli yalnızca steril eldiven ve steril giysiler giyerek dokunabilir.
- ✓ Steril giyinmiş personel yalnızca steril bölgeye, steril olmayan personel de yalnızca steril olmayan bölgeye dokunur. Steril olmayan personel steril bölgeden en az 30 cm uzakta durmalı ve steril alandan geçerken steril alana dokunmadığından emin olmalıdır.
- ✓ Steril paketin dış yüzeyi steril değildir, bu nedenle hemşire paketi açarken öncelikle kendine uzak olan bölgeden açmaya başlamalıdır. Eğer steril paket üzerinde delik veya en ufak bir yırtık varsa malzeme hiç kullanılmamış olsa bile kontamine kabul edilmeli ve kullanılmamalıdır.
- ✓ Steril paketler kullanımdan hemen önce açılmalı ve uzun süre açık bırakılmamalıdır.
- ✓ Steril objeler daima bel seviyesi üzerinde tutulmalı ve görüş alanı içerisinde olmalıdır.
- ✓ Steril örtü veya kağıt üzerine herhangi bir sıvı sıçratılmamalıdır.
- ✓ Steril materyalin yedeği bulundurulmalı, en ufak şüphede kontamine kabul edilmeli ve yerine yedeği

HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL EDEN	ONAYLAYAN

AMELİYATHANE ENFEKSİYON KONTROL TALİMATI

Doküman Kodu	Yayın Tarihi	Revizyon No	Revizyon Tarihi	Sayfa No
CTF.SEN.TL.03	21.06.2010	02	14.07.2021	4 / 4

kullanılmalıdır. Kontamine materyal daha sonra uygun yöntemlerle steril edilmelidir.

6. İLGİLİ DOKÜMANLAR

El Hijyeni ve Eldiven Kullanımı Talimatı

Sterilizasyon- Dezenfeksiyon Talimatı

Hastane Temizliği Talimatı

Atık Yönetimi Talimatı

Cerrahi Alan Enfeksiyonu Önleme Talimatı

HAZIRLAYAN	GÖZDEN GEÇİREN/KONTROL EDEN	ONAYLAYAN